בית המשפט המחוזי בתל־אביב–יפו

ת"צ 39778-10-20 כהן נ'
לחם תושיה בע"מ ואח'

15 בספטמבר 2021
ט' בתשרי תשפ"ב

לפני כבוד השופטת (העמיתה) שושנה אלמגור

המבקשת (התובעת) **דקלה כהן**

ע"י ב"כ עוה"ד עופר ורד

נ ג ד

המשיבות (הנתבעות) 1. **לחם תושיה בע"מ**

ע"י ב"כ עוה"ד שי גליק

2. **הילה בסון** (ניתן פסק־דין)

פ ס ק ־ ד י ן

בעקבות בקשה לאישור הסדר פשרה עם משיבה 1 **מיום** 14.06.21

לפניי בקשה לאישור הסדר פשרה על־פי סעיף 18 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו–2006.

א) בבסיס הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית (להלן: בקשת האישור) הונחה הטענה כי משיבה 1 כללה את משקל האריזה במשקל המאפים שלפיו הייתה מחייבת את הלקוחות ברשת החנויות שבבעלותה. המבקשת הוסיפה כי המשיבה אף לא הביאה לידיעתם של הלקוחות כי המשקל הכולל הוא משקל המוצר ואריזתו גם יחד.

תחילה הוגשה בקשת האישור גם נגד משיבה 2, שמנהלת חנות הנושאת את שם הרשת. במשא־ומתן שניהלו הצדדים הבינה המבקשת כי חנותה של משיבה 2 אינה חלק מהרשת שמפעילה משיבה 1. כן התחוור כי משיבה 2 רוכשת ממשיבה 1 מוצרים בהיקף שאינו מצדיק ניהול תובענה ייצוגית. הוסכם אפוא כי משיבה 2 תקפיד להפחית ממשקלי המוצרים את משקלי האריזות, כפי שלטענתה כבר נהגה לעשות, ושתתרום לעמותה ,יד שרה' סך 1,500 ₪. ב־8 ביולי השנה אושרה הסתלקות המבקשת מבקשת האישור נגד משיבה 2 ונדחתה תביעתה האישית נגדה.

בבקשת האישור הפנתה המבקשת לסעיף 20(ב) לחוק המכר, התשכ"ח–1968, המורה כי „נקבע המחיר לפי משקל, יחושב לפי המשקל הנקי". ולתקנה 1(א) ולתוספת לתקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים), התשנ"א–1991, המתירות להציג את מחירם של מוצרים הנחתכים או נמכרים לפי יחידת מידה בשלט צמוד או בתווית על מדף. כן הזכירה את ההנחיות הרלוונטיות של הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן. המבקשת טענה כי מעשיה של משיבה 1 (להלן: המשיבה) מקימים לחברי הקבוצה את עילות התביעה האלה: הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]; רשלנות לפי סעיף 35 לפקודת הנזיקין; הטעיה לפי סעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א–1981, והפרה של החובה להציג על טובין את המחיר (הכולל) לפי סעיפים 17א ו־17ב לאותו חוק; הפרת סעיפים 12 ו־39 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג–1973, שעניינם פעולות בדרך מקובלת ובתום לב, וסעיף 15, המקנה למי שהתקשר בחוזה עקב טעות שהיא

תוצאת הטעיה של הצד האחר את הזכות לבטלו; עשיית עושר ולא במשפט לפי סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט–1979. המשיבה נתבעה לפצות את חברי הקבוצה בעד הנזק הכספי שנגרם להם.

המשיבה הודתה בתשובה לבקשת האישור שמכרה עוגות לפי משקל בלי להפריד את מחיר האריזה. עם זאת סברה כי לא נגרם כל נזק ממוני למבקשת או לציבור לקוחותיה, שכן העוגות נמכרו במחירי הפסד. בתגובה לתשובה ענתה המבקשת שטענה כזאת אינה מעלה, אינה מורידה ואינה מצדיקה את הפרתו של הדין, והדגישה כי המשיבה אישרה את כל טענותיה.

ב) התיק והסוגיות שהוא מעורר נדונו בקדם־משפט. הוצע בו לצדדים לשאת ולתת על סיום הסכסוך בדרכי שלום, והרי מונחת לפני בקשה לאשר הסדר פשרה. משלא מצאתי טעם לדחות את ההסכם על הסף ולאחר שהוא תוקן לפי הערתי, הוריתי לפרסמו ולשלוח אותו ליועץ המשפטי לממשלה. היועץ לא התנגד לאישורו והסתפק בכמה הערות משלו, שאליהן אידרש בהמשך.

בקבוצה שעליה יחול ההסדר יהיו חברים „[...] כל לקוחות המשיבה 1 אשר רכשו מוצרים שקילים שנארזו באריזות, ומשקל האריזות לא הופחת, כך שהללו שילמו בגין האריזות בהתאם למחיר המוצר הנרכש, וזאת, במהלך 7 שנים שקדמו למועד הגשת בקשת האישור" (סעיף 2 לבקשה דנן). המשיבה התחייבה כי תחסר את משקל האריזות ממשקלם של המאפים וכי תפצה את הקבוצה ב־580 אלף ש"ח. חמישים אלף ש"ח מתוך הסכום ייתרמו ליד שרה, והיתר יגולם כהנחה של כעשרה אחוזים בקניית איזו מהעוגות ומהעוגיות שהמשיבה מציעה למכירה, שאחריה יעוגל מחיר המוצר לשקל השלם הקרוב. מחירי העוגות והעוגיות לא יתייקרו כל עוד תינתן ההנחה, על־פי התחייבותה של המשיבה, וההנחה תיפסק כאשר יימכרו מוצרים תמורת הסך הכולל של 530 אלף ש"ח.

ג) נראה כי הייתה למבקשת עילת תביעה, כי היא הניחה תשתית ראייתית ראשונית וכי התובענה עומדת לכאורה בתנאים לאישור תובענה ייצוגית שבסעיפים 3, 4 ו־8(א) לחוק תובענות ייצוגיות. לאחר שבחנתי את הסיכויים ואת הסיכונים של כל צד בניהול ההליך, שוכנעתי כי הסדר הוא הדרך ההוגנת והיעילה להכריע במחלוקת ההסדר סביר, ועיון בהסכם הפשרה מעלה שהוא ראוי והוגן בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. יש בו להגשים את תכליתו של חוק תובענות ייצוגיות: לקדם את אכיפת הדין ולהרתיע מפני הפרתו. בשים לב לשלב המקדמי שבו התיק נמצא, אישור ההסדר יחסוך את הצורך בניהול הליך משפטי ממושך ויקר הן מן הצדדים הן מבית המשפט.

סכום הפיצוי חושב על יסוד אישור רואה־חשבון מטעם המשיבה ותצהיר המנכ"ל, מר יובל דורון, שצורפו לבקשה דנן. על־פי אישורו של רואה־החשבון המשיבה רכשה בשבע השנים שקדמו להגשתה של בקשת האישור 529,450 אריזות (בארבעה גדלים שונים). אליבא דמנכ"ל כ־270,494 אריזות שימשו אותה לאריזת מאפים שנמכרו ביחידות ולא לפי משקל. לפיכך מספר האריזות שבהן נמכרו מאפים לפי משקל הוא 258,956 לערך. כמו־כן התחשבו הצדדים במחירה הממוצע של עוגה, 64

שקלים לקילוגרם, ובמשקלה של אריזה ריקה – 35 גרם, לכל היותר. את שלושת הנתונים הללו כפלו זה בזה (258,956 אריזות × 0.035 ק"ג × 64 ₪), והמכפלה שהתקבלה הייתה מעט יותר מ־580,061 ₪.

הוגנת וסבירה בעיניי גם המתכונת לחלוקת הפיצוי. ההסדר מעניק פיצוי הולם ללקוחות הנוהגים לקנות אצל המשיבה ולמצוא את חברי הקבוצה עד האחרון לא נוכל מטבע הדברים, כך שמתן הנחה ותרומה כללית מקרבים את הפיצוי לכל חבר כמה שיותר. בראי המקובץ די לי באישור רואה־החשבון ובתצהיר מטעם המשיבה שתמכו בנתונים אשר שימשו בסיס לפשרה; אני מוותרת על מינויו של „בודק" בהתאם לסעיף 19(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, על כל העלויות וההכבדה שהיו כרוכים בכך.

ד) היועץ המשפטי לממשלה העיר שנחוצה הבהרה כי ההנחה שעליה הוסכם בהסכם אינה נובעת ממבצע (קרי: מכירה מיוחדת) של המשיבה כי אם מהסדר פשרה בתובענה ייצוגית. ברוח זו הסכימו הצדדים כי המשיבה תציב בסניפי הרשת שלט מתאים. הואיל ולא ציינו את גודלו של השלט או את מיקומו אני קובעת כי יוצב במקום נראה לעין סמוך לקופה, כי הגודל יהיה A4 וכי התוכן יירשם באותיות גדולות וברורות. תצלום השלט יובא לאישורו של בית המשפט עם תחילת קיומו של ההסדר. אשר לתרומה לעמותה, היועץ סבר כי יש להעבירה לקרן לניהול כספים הנפסקים כסעד ולחלוקתה, וכך אני מורה.

ה) אני מאמצת את המלצת הצדדים בכל הנוגע לגמול שייפסק למבקשת ולשכר הטרחה שיקבל בא־הכוח המייצג. על־כן אני מחייבת את המשיבה לשלם סך 16 אלף ש"ח כגמולה של המבקשת וסך 117 אלף ש"ח (מס ערך מוסף כלול) כאת שכר טרחתו של בא־כוחה. הבאתי בחשבון את העמל ואת הזמן שהושקעו בהכנת התיק ובקידומו וההישג הנכבד שהביא בא־הכוח המייצג לחברי הקבוצה. מצאתי יחס נאות בין הסכומים ובין התוצאה – לא רק פיצוי החברים בקבוצה אלא גם תיקון המחדל והתועלת שיצמיח לציבור. בשביל להבטיח את פיקוחו של בא־כוח המבקשת על ביצועו של הסדר הפשרה, תשלם המשיבה מחצית משכר הטרחה בתוך שלושים יום מהיום, ואילו מחציתו השנייה תשולם לאחר אישורו של בית המשפט כי ההסדר תם ונשלם.

היְנֵה כי־כן הסדר הפשרה מאושר וניתן לו תוקף של פסק־דין. את פסק־הדין יש לראות כמעשה בית דין כלפי כל חבר בקבוצה בעילות ובסעד שפורטו לעיל.

עד שתפוצה הקבוצה באמצעות מלוא ההנחה שעליה הוסכם, תדווח המשיבה אחת לשלושה חודשים לבית המשפט ולבא־כוח המבקשת על סכומי ההנחה שנתנה. תזכורת פנימית – ביום 21.09.2022. עד אז תגיש המשיבה דוח שבו יאשר רואה־חשבון כי הסדר הפשרה יצא מן הכוח אל

ת"צ 39778-10-20 כהן נ'
לחם תושיה בע"מ ואח'

15 בספטמבר 2021
ט' בתשרי תשפ"ב

הפועל.
ניתן בלשכתי היום, ט' בתשרי תשפ"ב (15 בספטמבר 2021), בהעדר הצדדים.

שושנה אלמגור, שופטת (עמיתה)